

Організаційно-правове забезпечення діяльності єврорегіонів в Україні

Н.В. Стрижак

*Національна Академія державного управління при Президентові України
01000 Україна, м. Київ, вул. Ежена Потьє, 20*

Єврорегіони - це території, на яких здійснюється прикордонна (транскордонна) співпраця. Метою створення єврорегіонів є, перш за все, розгортання діяльності, яка допомагала б зближенню локальних спільнот і органів влади прикордонних регіонів, економічна співпраця, розвиток комунікацій, захист довкілля, культурно-освітня діяльність, туризм.

Крім географічних, геополітичних чинників, наявності відповідної інфраструктури та виробничих передумов для розвитку прикордонного співробітництва мають значення чинники суб'єктивного порядку -- інституційні інструменти нормативного та організаційного, передусім правового характеру. Так, однією з головних причин, що гальмує розвиток прикордонного співробітництва з участю України, а також інших трансформаційних країн, є недосконалість законодавства.

З огляду на актуальність впровадження європейського досвіду організаційного та інституціонального забезпечення реалізації євроінтеграційної політики відзначимо той факт, що у Стратегії інтеграції України до ЄС (1998 р.) та Програмі інтеграції України до ЄС (2000 р.) особливу увагу приділено саме регіональній складовій інтеграційної політики. Зокрема, Програма передбачила такі пріоритети регіонального співробітництва як, по-перше, організація та координація дій, спрямованих на підтримку економічної, наукової, екологічної, культурної та освітньої співпраці регіонів України та держав-членів і кандидатів у члени ЄС. По-друге, розвиток регіональної системи залізниць, будівництво регіональних аеропортів, розвиток регіонального повітряного транспорту в рамках єврорегіонів. По-третє, формування конкурентної економічної структури єврорегіонів; укладення міжрегіональних угод, які сприятимуть формуванню єдиного господарського комплексу в межах єврорегіонів, вирівнювання економічного та соціального

розвитку територій, які входять до єврорегіонів. По-четверте, підтримка розвитку програми TACIS “Споріднені міста” тощо.

Необхідність удосконалення нормативно-правової бази у сфері транскордонного і міжрегіонального співробітництва підкреслюється також у Законі України „Про транскордонне співробітництво“ від 24.06.2004 р. згідно якого транскордонне співробітництво здійснюється на основі таких принципів: повага до державного суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів держав; урахування під час укладення угод про транскордонне співробітництво повноважень суб'єктів та прав учасників транскордонного співробітництва; узгоджене усунення політичних, економічних, правових, адміністративних та інших перешкод для взаємної співпраці.

Крім правових аспектів, що стримують розвиток єврорегіонів, є й організаційні. Наявність у складі єврорегіону декілька адміністративних одиниць (областей) створило проблеми в управлінні пов'язані із складністю узгодження діяльності держадміністрацій у рамках єдиної структури.

Отже, Україні треба вжити заходів щодо активізації діяльності місцевих органів самоврядування, які шляхом використання вдосконаленого центральними органами правового поля та вдосконалюючи створені власні організаційні структури, сформують такий господарський механізм регіональної економіки, який буде здатний забезпечити економічні інтереси регіонів в контексті загальнонаціональних економічних інтересів.

1. Долішній М. Україна – ЄС: перспективи регіональної інтеграції // Вісн. ТАНГ: Спец. вип. Т. 2. – 2001. – С. 136.
2. Деякі питання розвитку транскордонного співробітництва та єврорегіонів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 587 // <http://www.kmu.gov.ua>.